

Enskild motion

Motion till riksdagen: 2014/15:383

av Ann-Charlotte Hammar Johnsson (M)

Ökad kunskap om endometrios

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att se över behovet av att upplysa vårdutbildningar och vårdgivare om endometrios och dess symtom och effekter.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om möjligheten att se över förutsättningarna för adekvat behandling av endometrios genom tidig diagnos.

Motivering

I dag hamnar kvinnor mellan stolarna när de drabbas av sjukdomen endometrios. Det är en autoimmun sjukdom med mycket besvärliga symptom och svåra smärtor och kan också medföra ökad risk för äggstockscancer och infertilitet. Mellan 5 och 10 procent av alla kvinnor i fertil ålder uppskattas lida av denna kroniska sjukdom, och de som söker vård har svårt att få hjälp. Vården behöver tillföras kunskap så att sjukdomen upptäcks och därmed kan behandlas. Vissa gynekologer menar att sjukdomen kan orsaka den största smärtan en fertil kvinna kan uppleva.

Enligt Svenska Endometriosföreningen lider 25–50 procent av ofrivilligt barnlösa kvinnor av sjukdomen. Intervallet är stort eftersom okunskapen är stor. Orsaker till endometrios är delvis okända, och något botemedel finns idag inte. Det man vet är att endometrios är ärftligt och att symptomen varierar från kvinna till kvinna och att det behövs bred kunskap över landet för att ställa diagnos på sjukdomen. Det tar i genomsnitt 7–9 år att ge rätt diagnos, vilket självklart är en stor påfrestning för kvinnorna som drabbas och inte minst en källa till misstro mot sjukvården. När sjukdomen väl är diagnostiserad är den svårbehandlad eftersom man endast kan angripa

symptomen. Många mediciner ger tuffa biverkningar av både fysisk och psykisk karaktär. Beträffande möjligheten att få remiss till specialistläkare och behandling av barnlösheten tillämpar landstingen olika regler, vilket resulterar i att kvinnor behandlas olika i olika delar av vårt land. I värsta fall kan detta orsaka permanent barnlöshet.

Enligt både europeiska och kanadensiska studier kostar en endometriospatient samhället cirka 100 000 kronor om året. En tredjedel av kostnaden står sjukvård, medicin och sjukskrivningar för, medan två tredjedelar är direkta och indirekta kostnader för samhället. Kostnaden blir totalt 3,4 miljarder kronor om året i Sverige.

Insatser för att öka kunskapen om sjukdomen, dess symptom och effekter, skulle kunna riktas till läkarstuderande och andra vårdstuderande, till befintliga yrkesgrupper inom vården samt till samhället i stort. En bredare kunskap om sjukdomen kommer att utgöra en relevant del i arbetet med att säkerställa att en diagnos ställs i ett tidigt stadium, och att behandlingsmetoderna på sikt kan utvecklas. Dagens okunskap skapar lidande för de drabbade kvinnorna och i vissa fall ofrivillig barnlöshet och innebär även en stor kostnad för vårt samhälle.

Ann-Charlotte Hammar Johnsson (M)